

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (B.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Római Katolikus Didaktikai teológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Spiritualitás					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Drd. Geng Noémi				
2.4 Tanulmányi év	2020- 2021	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - speciális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja					94
3.8 A félév össz-óraszámja					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A kurzus nyomán a hallgatók kompetensé válnak arra, hogy eligazodjanak a keresztény spiritualitás világában, s hogy ebben egyre inkább megtalálják saját személyes útjukat. Ugyanakkor képessé válnak arra, hogy különbséget tegyenek a hiteles keresztény lelkiség és a különféle pszeudo-spiritualitások között.
Transzverzális kompetenciák	A Krisztusban való élet, vagyis a keresztény spiritualitás ismerete és gyakorlása elengedhetetlenül szükséges a keresztény embernek a mai globalizált világban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az Isten által teremtett és meghívott ember általános keresztény útjának bemutatása történik ezen kurzus keretén belül.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A kurzus saját célkitűzésének megfelelően a keresztény lelkiség (lelki élet) alapvető látásmódjába és főbb témaköreibe vezeti be a katolikus teológiát akadémiai keretek között tanulmányozó diákokat. A keresztény lelkiség kétezer éves története során felhalmozódott spirituális tapasztalatokat összegezve és azokat alapul véve körvonalazódnak minden keresztény számára a személyes spiritualitás kibontakozásának és beteljesülésének általános feltételei. Korunk is fogékony ugyanis az éltszentség, azaz a keresztény tökéletesség iránt. Ennek elérése minden ember hivatása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. tanítási hét. Bevezető előadás.	Interaktív módszerrel történő megtervezése a tantárggyal kapcsolatos tanulási-tanítási folyamatnak	–
2. tanítási hét. A lelki élet teológiájának alapfogalmai	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Beran: 11–18.
3. tanítási hét. A keresztény lelkiség története. Az apostolok korának lelkisége. A keresztény ókor lelkisége.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 19–31.
4. tanítási hét. A keresztény középkor lelkisége.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 32–49.
5. tanítási hét. Az Újkor lelkisége.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 50–62.
6. tanítási hét. A Legújabb kor lelkisége. Jelenkor.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 62–80.

7. tanítási hét. A lelki élet teológiája. Isten önközlő szeretete és az ember válasza.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 80–98.
8. tanítási hét. Az ember küzdelme a bűn ellen (via purgativa).	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 98–114.
9. tanítási hét. Az erények gyakorlása (via illuminativa): Az „isteni erények”	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 114–139.
10. tanítási hét. Az erények gyakorlása (via illuminativa): A sarkalatos erények	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 139–151.
11. tanítási hét. Az erények gyakorlása (via illuminativa): Sajátos keresztény erények, tulajdonságok.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 151–169.
12. tanítási hét. A misztika – Istennel való lelki egyesülés. Rendkívüli misztikus jelenségek.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Beran: 169–185.
13. tanítási hét. Miért olyan pápa Ferenc, amilyen? Ferenc pápa lelkiségéről a Szent Ignác-i lelkiség és a „nép teológiája” tükrében	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Vik: RomKat ro, youtube csatorna.
14. tanítási hét.	Összegző, kiértékelő előadás	–

Kiemelt szakirodalom:

BERAN Ferenc: *A lelki élet teológiája*, Budapest 2016.

VIK János: *Miért olyan pápa Ferenc, amilyen? Ferenc pápa lelkiségéről a Szent Ignác-i lelkiség és a „nép teológiája” tükrében*, in: <https://www.youtube.com/watch?v=6yfv6WyXAnw>, 2020.10.02.

Ajánlott szakirodalom:

- A KULTÚRA PÁPAI TANÁCSA–A VALLÁSKÖZI PÁRBESZÉD PÁPAI TANÁCSA: *Jézus Krisztus, az élő víz hordozója. Keresztény reflexió a „New Age”-ről*, Róma 2003. február 3.
- II. JÁNOS PÁL pápa: *Dies Domini. Apostoli levél a Püspököknek, Papoknak és Híveknek a Vasárnap megszenteléséről*, Róma 1998. május 31-én.
- BENKE, Christoph: *Kleine Geschichte der christlichen Spiritualität*, Freiburg im Breisgau 2007.
- BENKŐ Antal: *Lelkiség, mint tudatfejlesztés*, Távlatok 62/2003. Karácsony, 503-511.
- GARADNAY Balázs: *A keskeny út öröme és járhatósága*, Budapest 2004.
- PEHM Gilbert: *Bevezetés a Spirituális teológiába*, h. n. 2006, https://www.sapientia.hu/hu/system/files/%252Fvar/www/clients/client11/web11/private/files/Pehm_Gilbert_Bevezetes_a_spirituális_teologiaba.pdf, 2019.02.20.
- SHELDRAKE, Philip: *A spiritualitás rövid története*, Budapest 2008.
- SCHNEIDER, Michael: *Az új élet*, Budapest 2001.
- SÖVEGES Dávid: *Fejezetek a lelkiség történetéből*, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993.
- SCHÜTZ, Cristian: *A keresztény szellemisége lexikona*, Budapest 1993.
- STINISSEN, Winfrid: *A keresztény meditáció mélységei*, Magyarország 2005.
- TANQUEREY: *A tökéletes élet – Aszkétika és misztika*, Budapest 2000.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. tanítási hét. A szemináriumi témák bevezetése, felosztása	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	–

2. tanítási hét. Hit.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i> , Budapest 2015, 7–28.
3. tanítási hét. Imaélet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 29–53.
4. tanítási hét. Hivatás 1.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 55–70.
5. tanítási hét. Hivatás 2.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 70–82.
6. tanítási hét. Párkapcsolat, szexualitás 1.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 83–119.
7. tanítási hét. Párkapcsolat, szexualitás 2.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 119–130.
8. tanítási hét. Életmód.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 131–151.
9. tanítási hét. Spiritualitás.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 153–178.
10. tanítási hét. Teológia.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 179–206.
11. tanítási hét. Ezotéria.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 207–224.
12. tanítási hét. Ünnepek.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 225–241.
13. tanítási hét. Egyház.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 243–262.
14. tanítási hét. A szemináriumi tevékenység kiértékelése, lezárása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	–
<p>Kiemelt könyvészet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PATSCH Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i>, Budapest 2015. • SÖVEGES Dávid, <i>Fejezetek a lelkiség történetéből</i>, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993. • A keresztény spiritualitás korszakaihoz kapcsolódó vonatkozó spirituális irodalmat a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (http://www.ppek.hu/) honlapján találunk. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt. • A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.
---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az aszinkrón és szinkrón módszerekkel feldolgozott tananyag ismerete és a konkrét esetekre történő megfelelő alkalmazás képessége.	vizsga	75%

	Interaktív jelenlét a hétközben zajló szinkron tevékenységek során.	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. A (online) teremben mindig két vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 10-15 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen előnnyel jár, ha a vizsgázó diák a félév végén anonim módon kitölti az előadásokat tartó tantárgyfelelős oktató tevékenységét kiértékelő egyetemi online-kérdőívet?** Amennyiben a kérdőív kitöltésének a tényét egy képernyőképpel bizonyítani tudja, eleve két vizsgatételt húzhat, s a kettőből szabadon választhat egyet.
- **Milyen forrásanyagból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyv, amelyből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: BERAN Ferenc: *A lelki élet teológiája*, Budapest 2016.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb december 18-án kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Milyen feladatok elvégzése szükséges a szeminárium teljesítéséhez?**
  - A *szeminárium minden résztvevője* hétről hétre elolvassa a szemináriumi foglalkozásokon feldolgozásra kerülő forrásanyag soron következő fejezetét.
  - Az elolvasott részből *minden résztvevő kiemel, összegyűjt* két ún. „heuréka-mondatot” és két problémás mondatot. „Heuréka-mondat” mindig az a rész, amely engem személyesen különös módon is inspirál, megszólít, rácsodálkozásra sarkall. Problémás az a mondat, amellyel gondom van – vagy azért mert nem értem, vagy azért mert nem tudok vele egyetérteni.
  - A *szeminárium célja* interaktív légkörben és a kiválasztott forrásanyagra alapozva *válaszokat keresni* a következő kérdésekre: Miben áll *ma* a katolikus spiritualitás? Milyen szép és boldogító, valamint kényes és problémás oldalai vannak *ma* a keresztény életnek a katolikus egyházban?
  - A *témafelelősök* külön feladata egyrészt abban áll, hogy minden alkalommal ők moderálják a szemináriumi ülés egész menetét, a kezdő imától egészen a befejező imáig. Másrészt ők az elsők, akik bemutatják (ha szükséges projektor, pps-bemutató segítségével) és meg is indokolják heuréka- és problémás mondataikat. Ugyanakkor a csoport tagjait a szóban forgó témában vitára, kiegészítésekre, eszmecserére ösztönzik. A rendelkezésre álló idő beosztása szempontjából fontos, hogy minden résztvevő minden alkalommal megoszthassa saját kiemelt mondatait, ill. meg is okolhassa saját választását.
  - A *témafelelősök* munkájának *értékelésében* első szempont, hogy mennyire sikerül kreatívan bevezetni a témát saját kiemelt (heuréka- és problémás) mondataik megosztása és a választás megokolása révén. Az értékelésben második szempont, hogy mennyire sikerül bevonni a csoport többi tagját a közös munkába. Harmadik szempont az értékelésben, hogy mennyire sikerül többé-kevésbé önállóan beszélni a szóban forgó kérdésekről. (A pps-, vagy prezi-alkalmazásakor ezért mindenképpen kerüljük a „karaoke”-bemutatókat!).
  - A *témafelelősségen* túl a szemináriumon résztvevő hallgatók *általános aktív bekapcsolódása* is értékelésre kerül.
  - A témák előkészítéséhez ajánlott további irodalom:

- A keresztény lelkiség történetére, ill. a korszakokra vonatkozólag a Teológia Kar könyvtárában megtalálható: Söveges Dávid, *Fejezetek a lelkiség történetéből*, 1. és 2. kötet, Pannonhalma 2007. (digitálisan tőlem kell kérni)
- A keresztény spiritualitás korszakaihoz kapcsolódó spirituális irodalmat a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (<http://www.ppek.hu/>) honlapján találunk.
- Valamint az elsődleges forrás egyes fejezeteinek a végén fel van tüntetve az irodalom, amit még hozzá lehet olvasni az adott részhez (Szemináriumtartók figyelmébe és nem csak!)
  - Pl. Az első fejezet (Hit) végén, 28. oldalon: Teréz anya: *Jöjj, légy a világosságom, „Kalkutta szentjének” személyes írásai*, Budapest 2008.
- **Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének?** Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 6x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás indokoltságát a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani. Kötelező egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása.
- **Az online történő szinkrón tevékenységek során milyen feltétele van a virtuális jelenlétnak?** Web-kamera bekapcsolása elengedhetetlen. Minden kivételes esetet az érintett hallgató külön meg kell, hogy beszéljen a tantárgyfelelős oktatóval.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2020.10.02.

Dr. Vik János

Drd. Geng Noémi

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2020.10.02.

Dr. Holló László